

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre 6 K, negyedévre 3 K — f.
Videken: " 6 K, " 4 K 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

TNAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Fő tér, Lamprecht-palota, földszint, az udvarban hátul.

Bánffy utja.

A legujabb tervek.

Katonai engedmények.

Báró Bánffy Dezső tegnap délelőtt háromnegyed egy órakor a fővárosból elutazott. Gróf Andrássy Gyulát keresi föl, akinél három napig szándékszik maradni. A sokszor bejelentett és ismételt elmaradt utazás külsőségei közé tartozik, hogy a báró tegnap és ma még szabadelvűpárti honatyáival tanácskozott s beszélgetésüknek — értesüléseink szerint — az a lényege, hogy minő feltételek mellett haladhatnának ezek karöltve a koalícióval.

Más oldalról a következő, mindenképen figyelemreméltó információt kaptuk báró Bánffy legközelebbi terveiről:

Báró Bánffy Dezső azzal a világos célzattal keresi föl gróf Andrássy Gyulát, hogy vele a kibontakozás dolgában értekezzen s megbeszélje vele a módokat, amelyek mellett lehetővé tehetnék, hogy a korona és a nemzet többsége közötti differenciák még szeptember tizenötödike előtt megszüntethetők legyenek. Br. Bánffy Dezsőnek az a véleménye, hogy

a koalíciónak a magyar vezényszó kérdését ez idő szerint ki kell kapcsolnia. A korona a hadsereg kérdéseiben jelentős engedményeket hajlandó tenni, olyankor, amelyeknek megvalósítása iránt nyomban megtennék az intézkedéseket. Ezekkel az engedményekkel szemben azonban a koalíciónak be kell érnie azzal, hogy a korona a magyar vezényszó dolgában pusztán elvi kijelentéseket tegyen, illetőleg ezek megtételére a koalícióból alakuló kormányelnöknek felhatalmazást adjon.

Rövid kivonatában ez a terv báró Bánffy Dezsőnek s egyéb tervei is e körül forognak. A báró lehet, hogy gróf Andrássy Gyulánál célt ér s a gróftól meggyőzi arról, hogy a kibontakozásnak ez a módja az egyetlen, amely az ország kormányát hamarosan átjátszhatja a koalíció kezébe. Az ország azonban báró Bánffy Dezsőnek ezt a tervét semmiesetre sem helyeselheti. Az országra az a fontos, a nemzet azt követeli, hogy a magyar vezényszót is megkapjuk.

A nemzet szeretete, a nemzet jövője kívánja, hogy ezúttal ne engedjünk, hogy ezúttal igazán a nemzet legyen a győztes.

A háboru.

Witte a békekötésről.

Newyork, aug. 3.

Witte orosz békekövet ide utaztában a Reuter-ügynökség tudósítójának a következőket mondotta:

Majdnem mindenütt, Európában és Amerikában egyaránt, egyáltalában nem ismerik Oroszországnak, az orosz hadseregnek, segélyforrásainak és ellenálló képességének mértékét. Maga a nép is tévedésben van a háboru felől. Az orosz veszteségek nem fosztották meg Oroszországot attól a hatalomtól, amelylyel a háboru megkezdése előtt rendelkezett. Az orosz veszteségek nem jelentik azt, hogy a japánok győzelmeik eredményeképpen olyan felsőbbiséget nyertek volna, hogy az orosz birodalom japánt féltelmes ellenségnek volna kénytelen tekinteni. A dolgok mai állása mellett a japánok nem értek el olyan nagy eredményeket, mint azt általában hiszik. Még egyszer annyira kellene előre nyomulniok, mint eddig jutottak, hogy a tulajdonképpeni Oroszországot elérjék és csak abban az esetben érezhetnék magukat feljogosítva arra, hogy békefeltételeket szabjanak. — A birodalom belső eseményei sem-

Statárium.

Irta: **Rasid.**

Abban az időben történt, mikor még a pandurok és a betyárok vitték a főszerepet. Akit a legesekelebb lopáson vagy rabláson értek: halál volt a büntetése. Nyomasztó hangulat uralkodott az egész Tiszán-tul, de különösen Biharon.

A falu végén állott Irge Adolf koresmája; ott mérte a legjobb bort a legszebb asszony Irgéné! De különösen Hajdu Pálnak izlett az a bor nagyon!

Egy alkalommal óvatosan odalopózkodott Hajdu Pál az Irgéné ablakához az éji homályban. Megzörgette az ablakot. Egyet csikordult a zár, az ablak kissé megnyílt és a hold fehér fényénél egy hálóköntösben levő szép asszony volt látható.

— Eressz be, lelkem gyönyörűsége!
— Csendesesen, az uram itt alszik, fel talál ébredni.

— Mit nekem az urad? Megvédlek én, ha kell az egész világ ellen! Eressz be, angyalom!

— Ha megígéri, hogy uralkodni fog magán.

— Szentül ígérem.

A legény erre a ház oldalához osont és a csendesesen megnyílt kis ajtón gyorsan bement.

Itt első dolga volt átkarolni az asszony derekát. Irgéné nem tudott már ellenállni forró szerelmének, odaborult a legénynek, a legszebbnek keblére.

A másik szobában hirtelen zaj támadt.

— Menekülj! — suttogá az asszony rémülten — az uram felébredt, ha itt talál végünk van! Fuss!

Hajdu Pál buszkén ütött a mellére.

— Nem bizol bennem? Olyan hitvány féregnek, pulyának képzeled te a szeretődöt?

Az asszony kétségbeesve térdel Hajdu Pál elé.

— Csitt! Ha Istent ismersz hallgas! Mentsd meg egy asszonynak a becsületét! Ki nem a férjét, hanem mást szeret...

A legény összereszt. Becsület? Erről egészen megfeledkezett. Egy nőnek a be-

csülete fog kockán! Most látta be, milyen badarságot cselekedett. Egyszerre elhallgatott, mintha kettévágták volna, de már késő volt.

A szomszédajtó megnyílt, Irge a koresmáros lépett be rajta.

— Ki van itt éjnek idején? A feleségem! Ah, tehát te vagy az a jó, becsületes asszony! S ki ez itt?

Az asszony elsikoltotta magát és ájulva rogyott össze.

Hajdu Pál gyengéden átkarolta, de midőn a koresmáros gyújtót akart gyújtani kiütötte a kezéből és kirohant a szobából, ki az utcára.

A zsidó utána. Éktelen hangon, magából kikelve ordított az éjben, melynek csendjében kísértetiesen visszhangzott a felriasztott kutyák csaholása.

— Gyilkos, rabló! Pandurok ide, el kell fogni. A menekülő Hajdu Pálnak két éjjeli ór állta el az utját. Az egyik kézi lámpát tartott feléje. Hajdu hirtelen odaugrott, egy csapással kiütötte a lámpát a ke-

A „Hungária” Kávéház

kellémes nyári helyiségben

naponta zeneestélyek tartatnak.

hol ma **pénteken** és holnap **szombaton**
Rác Károly és fia hangversenyez

R á c z Károly személyes vezetése mellett

Kitűnő kávéházi és hűsítő italok, hideg buffet osemegé torta és kugler különlegességeit, Valamint saját termésű Sestakerii és homoki rizling borok.

Kiváló tisztelettel **Weichinger Károly.**

miféle befolyást sem gyakorolhatnak a külpolitikára és még kevésbé befolyásolhatják a háború folytatását avagy befejezését. Dacára ennek, minden lehető megfogok tenni, hogy a békét megkössem.

A továbbiakban kijelentette Witte, hogy ő a béke híve úgy is, mint orosz és úgy is, mint aki kezdettől fogva a háború elkerülésén fáradozott és akinek kezdeményezésére majdnem az egész világ a háború befejezését kívánja. De hogy a békét elérjék, szükséges, hogy a japánokat is hasonló érzelmekek hassák át. Tudniok kell, hogy Oroszországra nézve a béke kívánatos, de nem feltétlenül szükséges. Oroszország soha sem fog olyan feltételeket elfogadni, amelyek önértet akár látszólag is sértének. Végül határozottan megcáfolta azt a hírt, mintha ő azt a kijelentést tette volna, hogy Japán békefeltételeit elfogadhatatlanoknak tartja vagy hogy azt mondta volna, hogy a béketárgyalásokat egy héten belül eredménytelenül befejezik.

Japán feltételei.

Newyork, aug. 3.

Sato japán békekövet Witte kijelentésére vonatkozólag kijelentette, hogy a japán békefeltételeket csak a mikádó, a békekövetek és a miniszterek ismerik. Maga Roosevelt elnök sem ismeri azokat.

Oroszország kölcsönt keres.

Newyork, aug. 3.

Megerősítik londoni lapoknak azt a jelentését, hogy Witte amerikai bankároknál egy új kölcsön iránt érdeklődött. Egy itteni nagyobb bankár kijelentette, hogy a bankárok a kölcsön ügyében várják Witte tárgyalásait.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Pályázatok a Nagy József alapítványra. A Nagy József-féle 1000 koronás külföldi tanulmányi alap ösztöndíjért a meghirdetett határidőn belül Simon Imre, ki az idén is élvezte ez ösztöndíjat és Nyárádi László segédlelkészek adták be kérvényeiket a püspökhöz.

Böszörményi tanárok fizetése. A böszörményi ref. egyház arra kért engedélyt a közoktatástügyi minisztertől, hogy gimnáziumának tanárait az állami tanároknál magasabb fizetésben részesíthesse. A miniszter a kérelmet nem teljesítette.

Földárverés az ev. ref. egyháznál. Tegnap az ev. ref. egyháznál nyilvános árverés volt, melyen a kiküldött bizottság a kócsi-ház után járó földet és a volt Széchenyi-utcai leányiskola után járó földet árvereltette.

Tanítóképezdészek állattenyésztési órái. A debreceni tanítóképezde igazgatósága annak megengedését kérte a kultuskormánytól, hogy állattenyésztési ismeretek szerzése végett növendékeit heti két órában a Pallagon, a gazdasági tanintézetnél részesíthesse oktatásban. A miniszter a kért két óra helyett heti 4 órát engedélyezett.

A debreceni akadémia múlt éve.

Az 1904—5. évi évkönyvből.

Debrecen, augusztus 4.

Most jelent meg dr. Ozory István múlt évi akadémiai igazgató szerkesztésében a debreceni ev. ref. főiskola akadémiai tanzakainak 1904—5. iskolai évről szóló évkönyve, melynek élén dr. Ozory István igazg. székfoglaló értékezője „Az angol és a magyar szabadságvesztés büntetések” címen és dr. Tóth Lajos tanári székfoglaló értékezője „A vérség oltalma” címen foglal helyet. Mindakettőről részletesen megemlékeztünk annak idején.

A tanári kar nagy és gyakori változásoknak volt kitéve, amennyiben rövid időközben egymásután három tanár távozott el, egy pedig az első fél éven át beteg volt; helyettesítések nagy terhet rótt a tanári kar többi tagjaira. Egyébként a jogakadémian 9, a theológián 5 és a bölcsészeti szakon 4 (illetve 7), összesen 18 tanár tanított.

Tantárgyak a törvény utmutatása szerint adattak elő. Rendkívüli tantárgyakat szép számmal hallgattak úgy a jog-, — mint főleg a hittanhallgatók, így az angol nyelvet, német nyelvet és a francia nyelvet.

Nagy szolgálatot tesznek a pályaművek jutalmazására szolgáló alapítványok, szám szerint 13, melyek a tanulókat tudományos kutatásra inkább ösztönzik. Az alapítványok kamataira minden évben tűz ki pályakérdéseket a tanári kar. A múlt évi eredményt már részletesen ismertettük. A jövő évre is már kitűzte a tanári kar a pályakérdéseket.

Ösztöndíjban, segélyezésben, s könyvjutalomban az e célra szolgáló 70 alapítvány kamataiból igen sok szegény főiskolai hallgató segélyezett. Kár, hogy az évkönyv sem a segélyezett tanulók számát, sem a segélyezések összegét nem mutatja ki. Részletesen ismerteti az évkönyv a főiskolai szertárak állapotát s felsorolja a főiskolai anyakönyvtárnak múlt évben tett adományokat.

A főiskolai ifjuság erejét kilenc egyletben fejtette ki. Az ifjuság munkálkodását nagy figyelemmel és érdeklődéssel kísérte az elmúlt évfolyamán is a közönség. Új egylet is alakult, a „Joghallgatók Vívó Egylete”, amely azonban az évkönyvben megemlékező s május hóban nagy ünnepek közt végbement zászlóavatás.

Az első fél évben beiratkozott a theológiára 121, kimaradt 3, a jogakadémiára 228, kimaradt 4, összesen beiratkozott 349, kimaradt 7 hallgató. A második fél évben beiratkozott a theológiára 115, kimaradt 1, a jogakadémiára 205, összesen beiratkozott 320, kimaradt 1 hallgató. A joghallgatók közül első fél évben 149 ev. ref., 6 ág. ev., 35 r. kath., 1 g. kath., 8 gör. kel., 29 izr., a második fél évben 137 ev. ref., 6 ág. ev., 31 r. kath., 1 g. kath., 7 gör. kel. és 23 izr. vallásu hallgató volt.

A hittanhallgatók közül első fél évben 3 tandíjmentes volt, 33 negyed és 85 fél tandíjat, második fél évben 3 tandíjmentes volt, 38 negyed és 74 fél tandíjat fizetett. A joghallgatók közül első fél évben 6 tandíjmentes volt, 12 negyed, 43 fél és 167 egész tandíjat, második fél évben 8 tandíjmentes volt, 7 negyed, 43 fél és 147 egész tandíjat fizetett.

A tanári kar a múlt évben is vallásos és hazafias szellemben nevelte az ifjuságot. Nagy számu vallásos és hazafias ünnepélyeket rendezett részint külön az akadémiai hallgatók, részint az egész főiskolai tanuló ifjuság számára.

zéből, összetört üvegdarabok csörömpölve hullottak a földre.

Pál azután kiszakítva magát az örök kezéből, a rétnak vette útját, mely éppen a falu alatt terült el. Itt töltötte el egész gyermekkorát, ismerte minden zegét-zugát. Bámulatos biztossággal tudta kikerülni a lápos, moesaras helyeket, míg üldözői sokszor térdig sülyedtek az iszapba s ez gátolta őket a futásban.

A menekülő ezalatt elérte az Akácost s ott esendesen meghúzódott. Az örök pedig felhagyva a hasztalan kereséssel, eredmény nélkül lérték vissza.

Másnap már meg volt a szenzáció a falueskában, Irgéné találkat adott a szeretőjének a koresmában. A férje üldözőbe vette a csábítót, de az elmenekült.

A vén asszonyok, mielőtt napirendre tértek volna az eset fölött, azt mondták rá: Szegény ember! Azt mondták rá a férfiak is, csak éppen egy mondta, hogy: Szegény asszony!

Néhány nap mulva újabb szenzáció is lett. Irgé Adolf koresmáros 100 körönát

ígért annak, a ki nyomára vezet a csábítónak.

S ő maga fogja ezt közzétenni a Fő-utcán!

A kitűzött időben roppant sokaság jelent meg. Irgé felállott a pódiumra és beszélni kezdett:

— Egy aljas csábító tönkretette a családi boldogságomat.

Egy éles hang szakította félbe:

— Hazudik!

Minden areon a csodálkozás tükröződött vissza:

— Keressék meg, ki volt az?

— Nem szükséges keresni; én voltam, — szolt egy sápadt, barna fiatal ember. — Hajdu Pál volt.

— Én voltam akkor éjjel a koresmában, bevallom, közönséges betörő vagyok...

A dolog világos volt. Hajdu Pál csak a nő becsületét akarja megmenteni, ha élete árán is.

A koresmáros kárörvendve kiáltott fel: — Statárium... Mondd meg tehát

Hajdu Pál, miért voltál akkor éjjel a koresmában?

Hajdu Pál hallgatott.

... Egy fiatal, deli termetű legényt visznek megkötözve a siralomházba, meghalni egy asszony becsületéért...

Elmúlt a nyár; elmúlt az ősz. Sűrűn hullanak a hópolyhek, az egész tájra fehér lepelt vontak.

A temető árkában jeltelen siralom mellett: imádkozik egy szegény koldus-asszony...

Dideregva huzódik össze rongyaiba. Szeméből könnyek hullanak...

— Miért is nem mondta meg kigyelmed az igazat? Hiszen már úgy is vége volt a becsületemnek, az uram ugyanis csak eltaszított magától. Kigyelmed igazán becsületes ember volt.

A fehér fátyolra — fekete fátyolt vont az éj. Mikor ez a fátyol ismét eloszlott, egy koldusasszonyt találtak megfagyva a temető árkában.

Nyári ruhákat

legszebben tisztít
Hrabóczy Antal
 Debreczen, Széchenyi-u. 42.

Általában aki figyelemmel kísérte főiskolánknak mult évben kifejtett működését, nagy örömmel tapasztalja, hogy hazánk e nemű intézetei közt az elsők közt foglal helyet.

VIDÉK.

Óriási tüzvész Szalonta mellett. A mostani isszonyu szárazságban a száraz kesztekre, a kiperzselt mezőre csak egy szikra kell s lángtengerbe borul. Értesülésünk szerint Nagy-Szalonta mellett a Patapusztán tegnap kigyuladt Kornstein Emil birtokos ez idei gabona termése. Az összerakott asztiagok a cséplőgép kipattanó szikrájától tüzet fogtak s a nagymennyiségű búzán pár perc alatt végig futott a láng. A munkások hozzákezdtek az oltáshoz, de képtelenség volt a termést csak részben is megmenteni. Szalontáról és a környékről sokan mentek ki a tüzhöz, hogy segítkezzenek az oltásnál. Tegnap este még iszonyuan pusztított a tűz, amelyet nem lehetett lokalizálni. A kár óriási.

Még gondolkodnak. Bajáról jelentik, hogy az ottani szabadelvűpárt még nem olvadt bele az újpártba. Hogy hova olvadnak bele, azt még nem tudják. Attól függ, melyik irányzat kerekedik fölül.

Lesz-e akasztás Nagyváradon? Nagyvárad jogász körében az a vélemény, hogy az akasztás valószínűleg elmarad és a cigányok kegyelmet kapnak. Ennek a feltevésnek az az alapja, hogy ha a Kuria az elítélteket nem ajánlja kegyelemre, legfelső helyről rövidesen leküldik az ítéletet végrehajtás végett, ha pedig a Kuria kegyelmet ajánl, akkor a halálos ítélet elintézése rendszerint hónapokig fekszik a kabinetirodában. Így történt az orosházi rablógyilkos eseténél is, várták, várták és hónapok mulva mostanában jött meg a kegyelem. Ugy vélekednek jogász körökben, hogy ha a cigányok halálos ítélete megerősítést nyert volna, már régen leküldték volna végrehajtás végett, de mivel a Kuria kegyelmet ajánlott, az ügy, mint a többi kegyelemre ajánlott ítélet, hónapokig is elfekszik a kabinetirodában.

Törvényhatósági határozatok megsemmisítése.

Ötvennégy törvényhatóság határozata.

Előzőleg már megemlékeztünk Kristóffy ur terveiről. Itt kiegészítésképpen csak annyit jegyzünk meg, hogy eddig kilenc megyei és négy városi határozatot *semmisítették meg* és így még jó sok dolga lesz a megsemmisítéseket fogalmazó osztályoknak. A megsemmisítéseket ugyanis két osztály csinálja; a városiakat Némethy Károly miniszteri tanácsos, a megyeieket Kaffka miniszteri tanácsos osztálya. Eddig 32 vármegye és 33 törvényhatósági joggal felruházott város foglalt állást az alkotmányellenes kormány nyal szemben m. p. vármegyék: Abauj-Torna, Arad, Bács-Bodrog, Baranya, Békés, Bereg, Borsog, Csanád, Csik, Fejér, Gömör, Győr, Hajdu, Háromszék, Hont, Jász-Nagykun-Szolnok, Komárom, Kis-Küküllő, Maros-Torda, Mosony, Nógrád, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Vas, Sáros, Somogy, Szabolcs, Szepes, Szilágy, Ugocsa, Veszprém, Zala, Zemplén.

Városok: Arad, Baja, Budapest.

Cegléd, Debrecen, Diósgyőr, Eger, Eperjes, Félégyháza, Fiume, Győr, Hódmezővásárhely, Kassa, Kiskunhalas, Kecskemét, Kolozsvár, Makó, Mátészalka, Marosvásárhely, Nyitra, Nagyvárad, Obecse, Pécs, Selmec, Sopron, Szabadka, Szatmárnémeti, Szeged, Szentés, Torda, Versec, Zombor.

Angelotti orfeum válsága.

Tönkrement orfeum.

Debrecen, aug. 4.

Egy panaszos, kétségbeesett hangú levelet kaptunk ma özv. Angelottinétól, a mely nagyon szomorú részleteit tárja fel a nevével elnevezett s városunkban 12 év óta működő orfeum válságának.

Nem szoktunk az orfeumokkal foglalkozni s azok működésétől egyáltalán nem vagyunk elragadtatva, mert ugyan bár nyáron szórakozást nyújtanak, de művészetet nem szolgálnak.

Ellenük azonban nem támadunk, mert utóvégre a közönség valamely nyári szórakozást megkíván s ha már a közönségnek közszükségletet képeznek az orfeumi előadások, nagyképe műtészettel nem történik soha szegény orfeumtulajdonosok száraz, nehéz küzdelemmel szerzett kenyérére.

Mos is egy szegény, tönkrement özvegyasszony szomorú sorsa iránti jóérzésünkből folyólag emlékszünk itt meg az Angelotti orfeum válságáról.

A dolog története az, hogy megboldogult Angelotti igazgató 12 évvel ezelőtt alapította a nevével elnevezett Angelotti mulatót. Évek óta a Bika szálloda udvarkertjében játszott ez az orfeum s ha nem is szerzett vagyont igazgatójának, de tisztességes megélhetést nyújtott az Angelotti párnak, akiket nyáron „idevalók”-nak tekintett a közönség. A télen elhunyt Angelotti. Hirtelen jött a betegsége, de érezte halálát.

— Szegény asszony, mi lesz belőled — mondta halála előtt... *Menj Debrecenbe s igazgasd az orfeumot, tette később hozzá: Ott jó embereink vannak, megsegítenek.*

Angelotti Vilmos meghalt, a felesége pedig Debrecenbe jött s Németh Andrással, a Bika szálloda bérlőjével megkötötte a szerződést.

Ezután megkezdte előadásait. Dicséretére legyen mondva, a jó ízlést soha sem sértette műsorával s igazán sokat és szépet nyújtottak tagjai produkcióikkal.

Többet is, mint Angelottiné budgetje megbirta volna. A közönség, mely azt hiszi, a daltársulatok igazgatása könnyű dolog, nem tudja, milyen költséges dolog az. Angelottiné kiadása a legutóbbi műsornál a rendőri díjakkal együtt meghaladta a 200 koronát. És ha teljesen megtelt a mulató, alig vehetett be többet.

A hétköznapi előadásokon sokat ráfizetett. Így történt, hogy az az 1400 korona, a mely egész vagyonát képezte s a melylyel az igazgatást megkezdte, eluszott. Eleinte jól ment az orfeum s meg is tudott valamit takarítani, később azonban minden pénzét rá kellett fizetni.

Most elsején új műsort állított össze s új tagokat szerződtetett. Igen, de a régi tagoknak közel 500 koronával tartozott. 200 koronája volt, arra kérte tehát Németh Andrást a „Bika” bérlőjét, hogy kölcsönözön neki 300 koronát.

— Hogy jövök én ahhoz. Ha nem tud fizetni, az orfeum az enyém. Ön mehet útjára.

— De hát ez nem eljárás. Én belőlem mi lesz?

— Na bizony — szölt Németh András — ha én olyan szép derék asszony lennék, mint maga, akkor minden zsebem tele lenne pénzzel. Majd akad magának valami fényes nagyságos ur!

Angelottiné felháborodással utasította vissza ezt a kiméletlen feltevést.

— De nincs mit ennem. Semmi pénzem nincs.

— Hát ne egyen! — válaszolt flegmatikusan Németh.

Es csakugyan kitette a szűrét Angelottinénak s augusztus elseje óta az ő intézkedései folytán folynak az előadások.

Angelottiné pedig, — mint levelében írja, néhány forintot kért kölcsön egyik ismerősétől s úgy tengődik.

Lehetetlen, hogy ez az egyedül álló asszony helyzete részvétellel ne találkozzék. Az Angelotti-pár 12 év alatt ezekkel járult hozzá a város háztartásához. Legutóbb is naponta csak rendőri díjat 20 koronát fizetett. A Bika kávéház és vendéglő az ő igazgatása alatt lett látogatott s Németh András üzletének fényes menetét Angelottiné működésének köszönheti. Ugy szokott oda lassan a közönség.

Angelottiné Németh Andrásnak magának egy krajcárral sem tartozik. Most valószínűleg Hauer Bertalan pompás nyári udvarkertjében kezdi meg e hó 15-én előadásait, hogy legalább valamennyire regresszálja magát. Ha ugyan sikerül nyélbe ütni a dolgot.

A kétségbeesett asszonynak ezt jó ismerősei ajánlották, ő maga még gondolkodni sem képes.

Kristóffy tervei.

Tisztviselők felfüggesztése.

— Távirati tudósítás. —

Kristóffy ur hatalmát is éreztetni akarja. Most kiadta a legújabb utasítást, hogy sorban az összes törvényhatóságok határozatait meg kell *semmisíteni*. Meg is csinálta már a haditervet, hogyan kell viselkedni, ha a törvényhatóságok megismétlik határozataikat és az ő megsemmisítő rendeleteit nem veszik tudomásul.

A terv az: ha a törvényhatóság tisztviselői a második megsemmisítés után is ragaszkodnak a közgyűlési határozathoz, akkor a miniszter felhívja a főispánt a kormány rendelkezéseinek végrehajtására. Ahol nincsen főispán, oda kiküldi a szomszédos törvényhatóság főispánját végrehajtónak. A főispánnak pedig utasítása lesz, hogy sorra függeszse fel azokat a tisztviselőket, akik Kristóffy urral ellenkezni mernek.

Az első példát, ha ugyan rákerül a sor, Pest vármegye alispánjával, akarnák statuálni, Pest vármegye lesz ugyanis az első, mely tizedikén tartandó rendkívüli közgyűlésében megfogja ismételni eredeti határozatát. A belügyminiszter ur ugyan annak a véleménynek adott kifejezést, hogy Beniczky Lajos alispán egyelőre csak uszík az árral és végső esetben be fogja adni a kulcsot, vagyis végre fogja hajtani a kormány rendeleteit, de ebben alighanem csalódnai fog, úgy hogy már most nézhet szomszédos főispán után, aki rendet csinál Pest-megyében. Arra azonban eleve se számíton Kristóffy ur, hogy Márkus József főpolgármester mint a legközelebb eső törvényhatóság főispánja majd szolgálatot tesz neki

Pestmegyében. Amint mi ismerjük Márkust, inkább lemond, mintsem ilyenre adja magát.

A főispánok nyolevan száze léka különben is lemondott és csak feltételesen van hivatalban. Nagyon nehéz lesz végrehajtó főispánokat és még nehezebb szomszédos főispánokat kapni Kristóffy ur tervei számára.

Ezt különben az államtitkár is elmondta a darabantsüetü kegyelmes urnak, a ki azt felelte vissza, hogy végre is van hátsó ajtó; ha találunk főispánokat, elmegyünk a végletekig, mert ha „a“-t mondtunk, „x“-et is kell mondanunk; ha nem találunk, akkor van egy hátsó ajtónk. A kormánynak negyven nap alatt kell válaszolnia a felterjesztésekre; hát kivárjuk a negyven napot, addig pedig itt lesz szeptember 15 és valami új fordulat. Blamálni nem fogjuk magunkat!

Pedig már elég blamázs, hogy Kristóffy ur hivatalban van és blamázs minden egyes lépése. Ezen még a negyvennapos kibuvó sem segít.

Szidoli cirkusza Debrecenben.

Modern látványosság.

Debrecen, aug. 4.

Debrecen közönségének ritkaságba menő élvezetet és kellemes szórakozást nyújt az a fényes és magas színvonalon álló cirkusz, amely Szidoli igazgatósága alatt ma már a negyedik előadását fogja megtartani.

Minden részletében modern, előkelő, izlés, színszerűség dominálja az egész cirkuszt, annak minden előadását.

A hatalmas, a kétezer embernél több lelket befogadó s kényelmesen rendezett cirkusz villanyfényben uszik s előadást megelőzőleg a társaság saját zenekara tart hangversenyt.

Azután, hogy az első számhoz megtörténik a jeladás, a közönség egyik ragyogás után a másikban, egyik fényes látvány után a másik meglepő produkcióban gyönyörködhetik.

Tegnap este is tapsolt, tombolt és lelkesült a közönség. Minden szám egy-egy gyönyörűség. A társaság bohócái kitűnnek. Játékuk sima, élceik újak, produkcióik modern és meglepő. Nagy tetszést keltett *Petoletti* Károly egy fekete mén, az okos Hanzli bemutatásával. Ez a ló minden lobogó közl kikeresi a különféle nemzetek lobogóit s mikor arra kerül a sor, hogy az ezer éves dícsőséggel élő nemzet lobogóját keresse meg, akkor tíz lobogó közül a magyar nemzet trikolóját kapja szájába, két lábra emelkedik s a zenekar Rákóczy indulója, a közönség viharos tapsai közt viszi körül.

Pompások a zenebohócok. Különösen kellemes és élvezetteljes, amikor a bambusz hangszeren játszanak. Ez az új hangszer orgonaszerű bugásával fenségesen emelte érvényre a Hymnuszi, amely természetesen tomboló lelkesedést ébresztett.

Szédítő, érdekes és épp olyan meglepő Mr George Francois zsonglőr mutatványa a lóháton. Nemcsak látványos, de kacagtató is ez a szám. A zsonglőr szolgálja ötletes tréfaival percek át viharos derűtségben tudja tartani a közönséget. George Francois maga a legügyesebb zsonglőr, akit valaha láttunk. Három revolvert szédületes gyorsasággal dobál a levegőben s minden pillanatban, amint egy-egy a kezébe esik, rögtön el is sűti

Kitűnő a nyole éves kis Mlle Gizella bámulatos sodrony mutatványaival. Gyönyörködte a ballett, amely tegnap ragyogó képe volt a műsornak.

Azután tetőfoka a sűrűn ismétlődő látványosságnak, mikor Szidoli igazgató egyszerre tizenhat, majd még több mént vezetett elő. A szabadon elővezetett, szép állatok csoportozata, minden mutatványa s a biztonság, amelylyel Szidoli igazgató uralkodik felettük, meglepett, gyönyörködte és élvezettel töltött el mindenkit.

Miss Isabella és Signor Eugenio a legkitűnőbb jockeyk. Meglepő a burok céllovészete, az a biztonság, amelylyel a közönség előtt egyik a másik fejéről lelövi az almát.

Szóval az egész előadás, a műsor minden száma olyan, amely élvezetet, gyönyörűséget szerez. A cirkusz nem hiába keltett érdeklődést, megérdemli, hogy a közönség látogassa. Mert szép, gyönyörködte, elegáns és élvezetteljes előadást kap, olyant, aminőt már hosszú évek óta nem élvezhetett eirkuszi mutatványokban Debrecen és vidéke közönsége.

Az előadások műsora változatos. A kiállítás ragyogó. A lovak szépek. A jelmezek fényesek.

Ma pénteken este mindenké felé még a humor és a jókedv otthonává akarják tenni a cirkuszt és azok, akik ma este nézik meg az előadást, nemcsak a látványos dolgok egész halmazában gyönyörködhetnek, hanem a társulat kitűnő bohócainak ötletein is kedvükre kacaghatnak, mulathatnak.

UJDONSÁGOK.

A Debreceni Újság szerkesztősége és kiadóhivatala: Főter, Lamprecht-palota, az udvarban földszint, Telefon 141. Hivatalos órák: Reggel 8 órától 12-ig, délután 2 órától este 7 óráig. Este 7 órától a lap szellemi és anyagi részét illető minden megkeresés a Debreceni Újság nyomdájába: Arany János-utca 47. sz. alá intézendő.

* **Uj elöljárósági tag.** Az ipartestület elöljárósága Venyige Adolf szobafestő helyére, ki lemondott tagságáról, Sallai Sándor póttagot hívta be. Flaschner György kárpitos utódát a legközelebbi közgyűlésen fogják megválasztani.

* **Előléptetés.** A pénzügyminiszter Südy Aladár debreceni kataszteri mérnökiségét kataszteri mérnökké nevezte ki.

* **Kiss Áron állapota.** Az ősz püspök állapota napról-napra javul. Állandóan a lefüggönyözött folyosón tartózkodik családja körében. Dr. Somogyi Zoltán újból megvizsgálta az operált szemét s mindent rendben talált. A püspök tegnap már látogatókat is fogadott.

* **Kinevezés.** A pénzügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök Jeszenszky Mihály pécsi végzett joghallgatót a debreceni pénzügyigazgatóságához ideiglenes minőségű fogalmazó-gyakornokká nevezte ki.

* **A hőség oka.** A napok óta tartó hőség éppen úgy, mint július elején, csak látszólag rendkívüli, mert hasonló forróság az eddigi tapasztalatok szerint gyakran előfordult. Ha a nyári évszak alatt Középeurópát, mint jelenleg is, meglehetősen egyenletes eloszlású nagy légnyomás borította s ennek magja, vagyis ama része, hol a légnyomás a legnagyobb, különösen a déli, vagy keleti oldalra esett, a hőség rendszeres elkövetkezett. Ilyen években az idő mindig csöndes s ha fúj is a szél, csak gyöngye s nagyjából déli és meleg tájakról jövő. Azonkívül az ég derült, verőfényes, úgy, hogy a nap perzselő sugara akadálytalanul jut a földre; a föld nedvességét elpárologtatván, szárazságot okoz. Mivel a nagy nyomás területéről a légáramlás kifelé tartó, az Océán fölött lévő pára nem kerülhet a kontinens fölé s így a szárazság emiatt csak fokozottabb lesz. A változó helyzetű nagyjából hasonló volt az 1887., 1893. és 1904-iki szárazság;

ilyen volt az 1892-iki augusztusi, továbbá az 1895. és 1898-iki forró, szeptemberi meleg, azzal a különbséggel, hogy például Budapesten 1905-ben július 2-án a hőmérséklet 35°C volt, míg az 1892. augusztusi maximum 38°C fokot ért el. A nagy légnyomások vonulása bizonyos törvény szerint megy végbe, de hogy miért követnek egy szinte előre kijelöltnek látszó utat s miért jelennek meg bizonyos időkben oly szembeötölő pontossággal, erre nézve határozott felelet nem adható, mert tudományos körökben is eltérők a vélemények. A felsőbb légkör meteorológiai viszonyainak újában megindult rendszeres és buzgó kutatása lesz hivatva a kérdést megoldani, egyelőre azonban határozott állásfoglalástól tartózkodni kell, mert nem lehetetlen, hogy egy hirtelen jött időfordulás minden számításunkat dugába dönthesse.

* **Aranylakodalom.** Gyönyörű családi ünnepély folyt le tegnapelőtt Érsemlyénben, hol idősebb Fráter Béla nagybirtokos ülte meg 50 éves fordulóját Rédey Juliánna gróf leányfiyal történt egybekelésének. A köztisztelőben álló aggastyánt, ki a környéknek áldott lelkű nevével együtt valóságos gondviselője — a meleg ragaszkodáson kívül a lakosság valóságos rajongása övezi — és így nem csoda, ha a szűk családi körben megtartatni szándékolt szép ünnepély az egész környék ünnepévé emelkedett. A köztisztelőben álló család fiatalabb tagjai mindannyian kiváló társadalmi szerepet játszanak és közéletünk ismert alakjai, mint Fráter Loránd huszárkapitány, a magyar mődalok királya, Fráter Tamás, az üzletvezetőség fogalmazója, dr. Fráter Béla budapesti ügyvéd, özv. Szunyog Zsigmondné szül. Fráter Paula és az aggházaspár őszi napsugarában viruló hajadon: Fráter Kata.

* **Uj segédék.** Az ipartestület elöljárósága július hónapról a következő tanoncoknak állított ki szabaduló oklevélet: Kiss Gábor timár, Mesko Lajos asztalos, Jobbágy István eszmádia, Cs. Nagy Gábor férfiszabó, Bodnár János kőmives, Dolgos János fodrász, Munkácsi Sándor cipész, Szendrei Imre kőmives, Gáll József kőmives, Dalmi Eszter nőiszabó, Nagy Zoltán kezyús, Szatmári Gábor kőmives, Kiss András kovács, Kántor Mihály kőmives, Szathmáry könyvkötő és Nagy Lajos kefék.

* **Debreceniek a szabadkai országos ipari kongresszuson.** Az ipartestület elöljárósága tegnap választotta meg azokat, akikkel a szabadkai kongresszuson magát képviseltetni fogja. A kongresszuson ipartestületünket *Zelinger Ede* elnök, *Tóth Kálmán* jegyző, *Dávidházy Kálmán* alelnök, *Kiss J. Ferenc* és *Debreceni Lajos* elöljárósági tagok fogják képviselni. A kongresszust szeptember 8—10 napjain tartják meg. A kiküldöttek számára személyi költségek címén az elöljáróság 400 koronát szavazott meg.

* **A debreceni mőv. mőhely** kebelében fenálló „Egyetértés“ önképző-dal-és zeneegylet f. hó 6-án (vasárnap) este 6 és fél órakor a munkás telepen ujonnan épült zenepavillonban saját zenekarának közreműködésével hangversenyt rendez, amelyen a t. érdeklődőket szívesen látja. A hangverseny műsorában a szombathelyi országos dalversenyen előadandó versenytarabok is szereplnek.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Mártonfalvi Eszter ref. 27 éves, Bodó Lajos ref. 1 napos, Heilig Erzsébet r. k. 15 éves, öz. Simónyi Gyuláné ref. 54 éves, Rökk Ferenc ág. ev. 30 éves.

* **Egy gazdasági egyesület a kormány ellen.** A Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató választmányja ülést tartott, melyen a György Endre földmivelésügyi miniszter levelét tárgyalván, elhatározta, hogy mivel az egész jelenlegi kormányt törvényellenesnek tekinti, mint ilyen, a földmivelésügyi minisztert sem ismeri el s vele minden összeköttetést megszakít. E határozatról György Endrét azonnal értesítették.

* **A postamesterek fizetésrendezése.** A postamesterek fizetésrendezésük dolgában nemrégiben memorandumot terjesztettek Vörös László kereskedelemügyi miniszterhez és Szalay Péter államtitkárhoz. Jó forrásból azt jelentik, hogy a kereskedelemügyi miniszter a memorandum egyik lényeges kérelmét már teljesítette, amennyiben a nem kinestári posta- és táviró-hivataloknál 1905. január—június hónapokban elszámolt értesítési és beszédési díjak, fiókbérek, valamint megszünt expressz-díjak címén a postamestereknek kijáró összeget kiutalványozta és azokat a postamestereknek augusztus első napjaiban fogják kifizetni.

* **Szíves tudomásul:** Ezuten is felhívjuk b. tagjainkat, hogy a vas- és fém-munkás szövetség debreceni csoportja 1905. aug. 1-től Csapó-utca 52. szám alatt van. Ugyanott vasárnap, azaz 6-án d. e. 10 órakor tagértekezlet tartatik; tisztelettel a vezetőség.

* **Egy festő-tanonc balesete.** Szathmári József 17 éves szobafestő-tanonc, Diben János inasa, súlyos szerencsétlenségnek lett tegnap az áldozata. Ott dolgozott a Szent-Anna-utca 7. számú háznál s épen a három és fél méteres létráról akart lejönni, mikor a létra felső foka összetört. Rossz volt valószínűleg a létra s ebből keletkezett a baj. A létrafokok aztán a súlyos teher alatt egymásután törtek össze s Szathmári fejjel lefelé a kemény kövezetre esett. A fejbűrt ért bántalmakon kívül súlyos belső sérüléseket szenvedett a szerencsétlen ifju, kinek az első segélyt ott a helyszínen Láng Sándor dr. adta meg. A sebek bekötése után a rendőrség emberei kivitték Szathmárit a közkórházba, hol gondosan ápolják.

* **Bankjegyek a levelező lapon.** Néhány hónap óta tetszetős képes levelező lapok jöttek forgalomba. A levelező lapon ötven, száz, tiz és huszkoronás bankjegyeknek pompásan sikerült mása látható. Van magyar és német feliratu pénztreprodukción; egy levelező lapon három, sőt négy pénzdarab is látható. Ezeknek a képes levelező lapoknak nagy keletök volt azonnal, a hogy forgalomba kerültek. Intelligens emberek is szívesen vették s hogy ismerőseiket megtréfálják, a posta sűrűn szállította az ily irással ellátott levelező lapokat:

— Mellélkelve küldök egy pár bankjegyet!

Intelligens emberek csak tréfálkoztak, de gonosz indulatu kufárok, a kik a köznépi hiszékenységből éltek, üzérkedtek ezekkel a levelező lapokkal. Mert könnyen fel lehetett ezeket használni ravasz fogásokra, — Ha ügyesen kivágták s össze ragasztották ezeket a levelező lap bankjegyeket, igen jó szemü embernek kellett lenni, a ki rajott,

hogy nem igazi bankjeggyel van dolga. Jó lenne erre figyelemmel lenni.

* **Kereskedők és iparosok figyelmébe.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara hivatalos közleményeit lapunk utján a következőkben teszi közzé: Lenolajszállításra írt ki pályázatot a máv. központi igazgatósága Budapesten. Határidő szept. 6. Bánátpénz 5 százalék. Lámpa és lámpásalkatrészek szállítandók a máv. igazgatóságának; ajánlatokat augusztus 29-ig lehet beadni a máv. igazgatóságához Budapest. Bánátpénz 10 százalék. Sörárpa vásár Miskolcon. Az országos gazdasági egyesülettel és a kereskedelmi és iparkamarával együtt f. év augusztus hó 22-én Borsod megye székháza tanácstermében sörárpa vásár lesz. A vásár 9—12-ig és 2—4 óráig fog tartani. A vásáron a közvetlen vétel és eladás szabad. Aki a vásár iránt érdeklődik, forduljon a debreceni, vagy miskolci kamarához, ahonnan bővebb felvilágosítást kap.

* **Díjas lövészet.** A nagyerdei Polgári lövölde vasárnap délután ismét verseny-lövészetet tart különböző díjakkal. A verseny, mely iránt a sportkörökben élénk érdeklődés nyilvánul, rendkívül érdekesnek ígérkezik. A versenyen a lövölde legjobb céllövői fognak mérkőzni.

* **Vendéglők- és kávéházak zárórája.** Végre sok küzdelem után elérték a kávéosok és vendéglősök, amit akartak. A városi tanács tegnapi ülésében elhatározta, hogy augusztus, szeptember és októberre a zárórát meghosszabbítja és pedig minden rendű kávéháznak és vendéglőnek hajnali 4 óráig, éjjel utáni 2 óráig tartó zenélési engedélyvel. Bormérők, vendéglői joggal nem bíró kocsmák éjjel utáni 2 óráig lehetnek nyitva. November 1-ére pedig kész lesz az új szabályrendelet, mely véglegesen megoldja a záróra kérdést, melyet szerintünk a mai modern korban már végleg ki kell küszöbölni.

* **Elüljárósági ülés.** Az ipartestület elüljárósága tegnap délután 4 órakor Zelin-ger Ede elnöklété mellett rendes havi gyűlést tartott, melyen a júliusi ügyeket intézte el. A debreceni cipész munkások szakcsoportja által rendezett tanfolyam vasárnap tartandó vizsgájára és kiállítására bíráló mesterekül Kiss J. Ferenc, Cziczó Gyula, Weidner Gusztáv, Jakab Kálmán és Rátkay István elüljárósági tagokat küldte ki. A mező- és löcsei ipartestületek zászlót szentelnek. A testület az ünnepeken nem képviselteti magát, de a beküldött zászlószegeket megváltja. A havi jelentések tudomásul vétele után a gyűlés, melyen huszonhárom elüljárósági tag volt jelen, hat órakor véget ért.

* **Elgázolt lovak.** Tegnap éjjel a Debrecenbe jövő 1743-as gyors tehervonat két lovat elütött. A sebesen haladó vonat a lovakat darabokra szaggatta. Állítólag a lovak szekérbe voltak fogva, mikor a vonat elütötte őket. A szekérrud azonban eltört, míg a lovak a vonatkerékei alá kerültek, a szekér sértetlen maradt. A balesetről értesítették a hatóságot, mely a vizsgálatot megindította.

* **Bimbóhullás.** Nagy Vilmos debreceni tanár kis családját ugyancsak meglátogatta a halál. Csak június hóban halt meg egy kis gyermeke, melyet most követett a halálba a másik, a kis Lilike. Pár napos szenvedés után meghalt a kis ártatlan tegnap este. Temetése e hó 5-én lesz a József kir. herceg-utca 17. számú gyász- háztól délután 5 órakor.

* **Harc a kenyérért.** A létért való ádáz küzdelem sokszor a legjobb barátokat halálos ellenséggé változtatja át. A mindennapi kenyérért az ember sokra, nagyon sokra képes. Fényes példa erre Darvas markotányos esete. Tegnap a Bocskai-téren várta a katonaságot, mikor odaérkezett Spitz Jenő sütemény-árus. A versenytársak előbb összeszólalkoztak, majd összeverekedtek. A csatateret Darvas véres fejjel hagyta el. Itt is győzött az ékel.

* **Lefényképezett betörők.** A Szalay József táblabírónál történt betörésre bizonyára még élénken emlékszik a közönség. A betörőket, a Radosza testvéreket, a budapesti rendőrségnek sikerült elfogni s erős fedezet mellett ide szállítani. Azóta itt tartják őket vizsgálati fogságban. Tegnap mindkettőjüket átkísérték a rendőrséghez, hol a fekete könyv számára megörökítették. Némethi József fényképezte a két Radosztát köztös állásban lefényképezte. A fényképeket sokszorosítani fogják s megküldik az ország összes rendőrhatalóságának.

* **A Hungária-kávéházban naponta zeneestély tartatik.**

* **A legfinomabb likőrök házilag** való előállítására, valamint kitűnő zamatu s kiváló jóságú rhum és cognac házilag való elkészítésére legalkalmasabb a híres, angol **Likőr- és Rhum-kivonatok**, melyek különböző fajokban és igen jutányos áron szereshetők be **Mihalovits Jenő** „Kigyó” című gyógyszerárában, Debrecenben, a városházzal szemben.

A politikai helyzet.

Ejjeli távirat.

— augusztus 4.

(Saját tudósítónktól.) Br. Bánffy Dezső ma a miskolci gyorsvonattal elutazott, hogy Andrássy Gyulával Tisza-Dobon találkozassék. Fontos találkozás lesz ez, amely a 67-es pártok egyesülését célozza.

Báró Bánffyt egy ujságíró meginterwiewolta, hogy mit szól a szabadelvűpártiaknak tegnap a Pannoniában tartott értekezletéhez.

Bánffy kijelentette, hogy bizik a szabadelvűpárt rekonstrukciójában, de akik tegnap értekeztek, olyan határozati javaslatot hoztak, amelyben nem látja az ő törekvéseinek támogatását.

Szivák Imre is nagyfontosságú határozatot tett egy ujságíró előtt.

Ők eddig 23-an vannak, akik feltétlenül a szabadelvűpárt feloszlása mellett vannak. De a 30 éves pártot nem akarják minden formáság nélkül ott hagyni. Ezért értekeztek. De már 23-an aláírták a pártból való kilépési nyilatkozatot s még sokkal többen lesznek, akik kilépnek. Hogy sokan nem követik őket a szabadelvűek közül az még jó. Ezekből jobb is ha a koalíció távol tarthatja magát. Ezekből úgy is nagyon nehéz őrizkedni. Külömben mindig a hatalommal tartanak s ezek az elemek, ha a koalíció hormányra jut azonnal ott fognak teremni.

Ma egy kilépés jutott nyilvánosságra. Baros Jusztin képviselő bejelentette kilépését a szabadelvű pártból.

Fejérváry Géza báró még nyárral s augusztus 15-én jön Budanestre vissza. E hó 18-án, a király

születésnapján nagy ünnepi bankettet fog rendeztetni.

A nemzeti ellentállás pedig halad a maga megkezdett útján. Balassagyarmaton közgyűlést tartott Nógrád megye s elhatározta, hogy a kormánynak bizalmatlanságot szavaz, egyben utasította a szolgabíróságokat és előljáróságokat, hogy dobszóval és hirdetmények útján hozzák a közönség tudomására, hogy a póttartalékos katonák behívása a kormány jelenlegi céljaira törvénytelen s ezzel az ujoncozási törvényt akarja a kormány kijátszani.

Egyébként Kossuth Ferenc népszerűsége ellen egy társaság alakult Budapesten, Leitmann Adolf Podmaniczky-utcai házában, melynek tagjai azt a hangulatot akarják terjeszteni az országban, hogy a mostani válságért Kossuth Ferenc a felelős s hogy Kossuthot a nemzet bírja rá a békekötésre. Eddig 25,000 korona alappal rendelkeznek. De hogy célt nem fognak érni az bizonyos.

Debreceni pékek a vendéglősök és kávéások ellen.

A kávésiptársulat pékműhelye.

Augusztus 4.

A debreceni pékek most, mikorteljében vagyunk a termésnek, megakarják drágítani a vendéglősöknek, kávéházaknak s egyéb étkezőknek a péksüteményeket.

Eddig 7 darab süteményt kaptak 20 fillérért a vendéglők, kávéházak, most csak 6 darabot akarnak adni. Eddig a megmaradt s megszáradt süteményt visszavették a pékek s feldolgozták zsemle-, kifli darabkáknak (prézlinek) most egyáltalán semmit sem akarnak visszavenni tőlük.

A pékek ebben az akcióban kartelt kötöttek s legközelebb tudomására akarják hozni a vendéglősöknek, kávéásoknak.

Csak hogy a vendéglősök, kávéások megneszelték a dolgot, s mindenre elkészülten, elhatározták, hogy külön pékműhelyt állítsanak fel. Szakértőkkel tervet dolgoztattak ki, mely szerint a mostaninál is sokkalta olcsóbb árak szerint juthatnak süteményhez és pedig kifogástalanhoz minden tekintetben. A terv már kész van s budapesti péklegényeket szerződtenek annak keresztülvitelére.

Az ügyben külföldben e héten már gyűlést tart az ipartársulat, amelyen a kezdeményezés megtörténik s az összes szakársakat csatlakozásra szólítják fel.

TÁVIRATOK.

Börtönre ítélt őrnagy és kapitány.

Bécs, aug. 4. A hadbírótság 7 évi börtönre ítélte Wiekovszky őrnagyot és Acht századost, akik a legutóbbi sorozásnál sok visszaélést követtek el.

A háboru.

New-York, aug. 4. Witte ma itt egy újságírónak kijelentette, hogy a japánok eddig egyáltalán nem értek el olyan fényes eredményeket, hogy erős békefeltételeket követeljenek.

Pétervár, aug. 4. Linevics tábornok most másfél-száz ezer katonával többel rendelkezik, mint Kuropatkin az ismeretes mukdeni ütközet előtt.

A macedón forrongás.

Sinaja, aug. 3. Ma itt görögallenes gyűlés volt, amelyen nagy néptömeg és számos egyesület vett részt. A gyűlés elnöke Vulpesko püspök volt. Beszéltek dr. Leonte, a macedón románok egyesületének elnöke, Cradiszteano, a nemzeti liga elnöke, és Disszeszko volt miniszter, most egyetemi tanár. A gyűlés határozati javaslatot fogadott el, amelyben tiltakozásának ad kifejezést a görögöknek a macedón románokkal szemben tanúsított magatartása felett és elhatározta a romániai görög kereskedők bojkottját. A gyűlés után tüntető körmenetet rendeztek a város főutcáin, de incidens nem fordult elő.

Az orosz forradalom.

Berlin, augusztus 3. A Lokalanzeigernek jelentik Pétervárról, hogy a minisztertanács elnökhelyettese értesítette Golonint a moszkvai zemsztvó-kongresszus elnökét, hogy a reformokat csak a háboru befejezése után lehet végrehajtani.

Berlin, aug. 3. A Russische Correspondenz jelenti Libauból: Miután a hatóságok föllázadt matrózokkal nem bírnak, az ezredből gyalogosokat vezényelték ki és megparancsolták nekik, hogy löjjenek és mellre célozzanak. A katonák hétszer lőttek, de egy matróz sem esett el, mert a katonák a levegőbe lőttek. A hatóság kérésére erre a katonákat visszavezényelték, nehogy a dolog még rosszabb fordulatot vegyen. A matrózokat később felszólították, hogy adják meg magukat. Ezek nem tettek eleget a felszólításnak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Pályázat díjnoki állásra. A debreceni törvényszéknél telekkönyv-átalakítói díjnoki állás üresedett meg. Pályázati kérvények két hét alatt Baróthy Béla h. elnökhöz nyújtandók be.

§ Betörő szolgálégény. Sete Gulyás Mártont mindig virtuosos legénynek ismerték Szoboszlón. Az alvégek leányai bomlottak utána, mert a Marci legény csak úgy ontotta nekik a víganó szöveget, a selyemkendőt, pántlikákat meg más ajándékot. A télen aztán kiderült, hogy miből pénzelt a fiu. Március elején jöttek rá a hatósági közegek, hogy Gulyás Marci követte el az újvárosi Weisz Gy. boltjában a betörést. A fiu valami 200 korona értékű selyemholmit s 330 korona készpénzt emelt el. Betörte éj idején a bolt oldalfalát s az ellopott tárgyakat szekeren vitte haza. A törvényszék a 20 éves betörőt kétesztendei fegyházra ítélte.

§ Örült, vagy gonosztevő? Grácból jelentik: Néhány héttel ezelőtt letartóztatták Kusszel hadnagyot, aki egy szép fiatal nőt, Traumviezer Klárát féltékenységből agyonlőtt. A fogházorvos most konstatálta, hogy a hadnagy teljesen agylágyult, mire a fogházból mint gyógyíthatatlan, közveszélyes örültet az országos tébolydába szállították.

§ A mintagyerek. Scheringer János kornenburi földbirtokos saját fiát furfangos szédélgesének esett áldozatul. A földbirtokosnak Lipót nevű 24 éves fiát bátyjának meggyilkolása miatt életfogytig fegyházra ítélték és a steini fegyházba szállították. A fiu a fegyházból levelet irt a becsületére és családi jó hírverére féltékeny apának, amelyben értesítette, hogy a fegyház orvosa őt örültnek deklarálja és kieszközli, hogy szanatóriumba jusson, ha ezért Scheringer 10.000 koronát fizet az orvos helyettesének, Guld Mihálynak, aki őt ebben az ügyben meg fogja látogatni. A boldogtalan apa kapva-kapott az alkalmon és amint Guld őt a fia második levelével fölkereste, rendelkezésére bocsátotta a 10.000 koronát. Csak később jött rá az öreg ember, hogy a saját

fia csufosan rászedte. A fegyenc, hogy a börtönben jó kosztja legyen, ezért eszelte ki a tervet és a kiesalt pénzen Guld Mihályllyal, a fegyház egy eibocsátott tisztviselőjével megosztotta. Scheringer feljelentésére Most Guld Mihályt letartóztatták és vizsgálati fogságba helyezték.

Mindenféle nyomtatványt

gyorsan, izlésesen és olcsón

kiállít a

Debreceni Újság

nyomdája,

Lamprecht-palota 42.

HIREK.

A szultán merénylője Budapesten. (Éjjeli express tudósítás.) A lapok ma reggel megírták, hogy Fethi pasa a belgrádi török nagykövet Konstantinápolyból tegnapelőtt táviratot kapott, hogy egy Rips nevű ember, aki nemzetközi anarkista és kit a szultán elleni merénylet elkövetésével gyanúsítanak, Belgrádon át menekült el. A belgrádi csendőrség megállapította, hogy Rips, de már más név alatt, tényleg Belgrádon át folytatja útját Magyarország felé, míg a basa intézkedésére a zimonyi hatóság megállapította, hogy Rips keresztül jött a határon, de itt már ismét a Rips névre szóló utlevelet láttamoztatta. A budapesti rendőrség az éj folyamán minden kétséget kizárólag megállapította, hogy Rips Budapesten megfordult, sőt itt töltötte a tegnapelőtti éjjelt és az utána következő nappal, még pedig egyik a pályaudvar szomszédságában levő kisebb esömöri uti szállóban. Itt is a Rips név alatt, mint orosz alattvaló, kereskedelmi utazó jelentette be magát és másnap folytatta útját állítólag Bécs felé. A főkapitányság az összes közbeeső csendőrállomásokat és a bécsi rendőrséget értesítette a merénylő utazásáról.

Hőség, szárazság, zivatar. (Éjjeli express tudósítás.) Trencsénből írják, hogy az utóbbi nagy zivatarok alkalmával a villám több helyen lecsapott. Így Zsolnán a posztógyár viztornyába és egy házba. Gbe-kán község határában Janicsok Pálné egy fa alá menekült a záporosó ellen és a villám megölte. A melesici határban őt kereszt gabonát hamvasztott el a villám okozta tűz. A podluzsányi határban Valak Anna zselé-rasszonyt egy fa alatt sujtotta agyon a villám. — Bajáról jelentik: Tegnap a nagy hőség következtében Petrich lakatosinas az utcán összeesett. Hosszu szárazság után ma esend eső esik. — Barsról írják: Több hét óta nagy a szárazság. A nappal szokatlanul meleg. A hőmérséklet 38-40 fok Celsius mutatót mutat. Tengeri, burgonya és kertivetemények már eddig is megsínylették az eső hiányát.

A kínosásó.

(Folytatás.)

— Mig mindnyájan vígan voltak, addig ő vörösré sirt szemekkel a cselédszobában ült.

— S mindig hangosabban és vigabban lettek, minél többet ittak, különösen a férfiak.

— Nem tudom miként történt, de ha a férfiak egyszer a kancsó mellett ülnek, mindenféle bolond dolog jut eszükbe s így a félelemről kezdtek beszélni, azután szellemekről, végre kísértetekről s a kísértetről a házban, különösen a magtárban.

— Néhányiak a vére azalatt lecsillapult s csendesebbek lettek.

— Ejnye mit! — kiálta a kövér molnár — kísértet vagy nem kísértet! Ne féljete! A ki most — csaknem éjfél volt — a mérőt hozza el nekem a magtárból, annak öt kemény tallért adok. Itt van ni!

Senki sem mozdult; csak a paraszt kérte, ne tegyen ily Istent járomló dolgokat. Ekkor a molnár még jobban felhevült s az asztalra csapott kiáltva: Niincs hát egyikteknek is annyi bátorsága?!

— En megteszem! szöla elszántan a jámbor szolgáló, aki a szobában foglalkozva, ezéket hallotta; mert az ezüst tallérokban látta annak módját, hogy atyján segíthet. En megteszem! szöla még egyszer s oda lépett a bámuló férfiak elé.

— Té? szöla esodálkozva a molnár; no, de én megmondtam, hogy aki a mérőt elhozza, azé lesz a pénz. Nem félsz?

— Mitől féljek? Félek az Istentől s a büntől s Isten oltalmazni fog. Nem rossz szándékból teszem. Ezzel átvette a kulcsot s a lámpát, elment.

— Mit érezhetett utközben, el lehet gondolni; egészen egyedül, oly késő éjjel oly elhírhedt helyre menni! Elment, kevés idő múlva visszatért, de hogyan? Gondolatok fehér viaszra, úgy nézett ki. Letette a mérőt és semmi egyebet sem bírt szólni, mint: Ó mellette ült! s elájulva összerogyott. Mindenki tudta, kit értett ő alatt, azért nem is kérdezősködtek tovább, de nem is teheték, mert a leány heves lázba esett s mire atyja fölépült, kivitték a tétetőbe.

(Folyt. k öv.)

MAGÁN MÉRNÖKI MUNKÁKAT ELVÁLLAL

SIPOS ÉS KELEN

OKLEVELES MÉRNÖKÖK

MŰSZAKI ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALATI IRODÁJA

DEBRECZEN.

PIACZ-UTCA 58. (BANK-PALOTA)

Telefon 297.

Csak néhány hétig tartó nagy árleszállítást

rendezünk a nyári idényből visszamaradt szorb vásznak, kartonok, batisztok, zefirek, de-likéből s fekete és szines gyapju szövetekből.

Ezen cikkekben óriási mennyiségű maradék fél áron kapható. 1254

Szines napernyők beszerzési gyári árban tavalyi darabok fél árban

Szabó Lajos Fiai cégnél

1 m. divajos blúz-selyem 40 kr.

1 db. laminóségű zefir házi blúz 85 kr. és 1 frt.

1 m. mintázott francia hatiszi 35 kr.

Magyar királyi Állam vasutak Üzletvezetősége Debreczenben.

1906. szám
III. 1905.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak Debreczen állomásán 1906. évi február hó 28-án a vasuti vendéglő bérlete lejár, ugyanazon időponttól számítandó öt évi időtartamra ezen vendéglő bérletére ezennel zárt ajánlati tárgyalás hirdetik.

Az 1 koronás bélyeggel és — „Ajánlat a magyar királyi államvasutak debreczeni állomásán levő vendéglői üzlet bérletére“ — felirattal ellátott — nem különben a kellő okmányokkal felszerelt borítékba zárt és lepecsételt ajánlatok **1905. évi szeptember 15-én déli 12 óráig** a magyar királyi államvasutak debreczeni üzletvezetősége titkári hivatalához pósta útján tértivevényel nyújtandók be. — Ugyanazon időpontig bánatpénzül háromszáz korona készpénzben küldendő be — függetlenül az ajánlattól — a debreceni üzletvezetőség gyűjtőpénztárába pósta útján jelen pályázati hirdetmény számára való hivatkozással. — A vendéglők bérletére vonatkozó feltételek nevezett üzletvezetőség III. (forgalmi és kereskedelmi osztályában, Tisza-palota II. e. 25. a) a hivatalos órák tartama alatt (d. e. 8-tól d. u. 2 óráig) megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő vagy a kitűzött határidőn túl beérkezendő ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A magyar királyi államvasutak fentartják maguknak azon jogot, hogy a pályázók közül tekintet nélkül a felajánlott bérlet összeg nagyságára, szabadon választhassanak.

A vendéglő helyiségek közül a két I—II. oszt. és a külön étterem fűtése és világításáról a vendéglős saját költségén köteles gondoskodni, míg a III. oszt. váró- és étterem világítási és fűtési költségeit felerészben a vasutintézet, felerészben pedig a vendéglős viseli.

Kelt Debreczen, 1905. augusztus hó.

Az üzletvezetőség.

Árverési hirdetmény.

Berettyóújfalú község, a látvásár terén alkalmas étel és italvétel helyet szándékozik építeni és azt 1906—1910 évekre haszonbérbe adni, mire nézve nyilvános árverést hirdet, annak a községházánál leendő megtartására határidőül **1905. évi augusztus hó 15. napjának d. e. 10 óráját** tüzi ki, erre árverelőket 200 korona bánatpénzzel meghívja; az árverési feltételek és az építéstervezési az előjárásnál megtekinthetők.

Berettyóújfalú, 1905. július 31.
Kerekes Gyula, jegyző. 1282 főbíró.

Még csak 9 napig.

CIRCUS Sidoli Cäsar

a vásártéren.

Ma pénteken aug. hó 4-én este 8 ó.

Nagy bohóc előadás.

Jelszavunk: Vicc, Humor, Kezélyesség.

Aki sokat akar nevetni, az jöjjön ma este a Cirkusba.

Eredeti komikus műsor.

Ezen kívül a legjobb műsorszámok Először

A S. tüzerlő.

Petoletti Károly ur legújabb idomítási rendszere

Itt először: Itt először: **Az iskola-posta.**

6 db. fehér mén 6 5 pej ménnel, melyből Sidoli Cäsar legújabb 4 szabadon idomítva, idomítása elővezetve az 1 pedig lovagolva Sidoli Cäsar által.

Itt először **Spanyol balletgondúzó** előadva Corps de ballet által.

Itt először **Tourbillon-Equestre** különféle löcsoportok elővezetése Sidoli Cäsar igazgató által. Fekete, szürke, pej, tarka, pónny csikós, következőleg csoportosítva: 24 16 12 8 6 5 1 2 4 7 10 18 32.

The Namruys | **Mile Isabella** a jelenkor legjobb zene-execentrje. | a jelenkor legjobb hölgy-jockeyja.

Igen érdekesítők az eredeti Transvaal-burok **Smeele parancsnok Lewies kapitányával,** műlövész mintatványakkal.

NAGY CHARIVARI előadva a 10 legjobb bohóc és a Dummer August által.

A műsor 18 számot tartalmaz.

Jegyek előre válthatók Borsos Káta üzletében, Városház-épület. 0 Részletes műsor este a cirkusban. Buffet a cirkusban.

Holnap szombaton, aug. 5-én este 8 ó. 1-ső High-Life-Evening (Gála-est) Az előkelőség találkozója. Uj, pazar Gála-műsor.

ETERNIT-PALA AZBESZT CEMENT-PALA, HATSEK LAJOS SZAB.

Gyár: NYERGES-UJFALU. 781

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tetőfedőanyag

ETERNIT-MŰVEK KÉPVISELETE ÉS RAKTÁRA

LUKÁCS VILMOSNÁL DEBRECZEN, HATVAN-UTCA 5. SZ.

Elsőrangú referenciák.

Jótállás.

Évi gyártás 1500 koosirakomány.

Kérjen ismertetést.

